

Ara 8 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASARNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÜLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. július 8.

Szombat

XXXVII. évfolyam 152. szám

Az amerikai üzenet

Roosevelt üzenetei egymásután röpködnek át az óvilág partjaira és mindenszavuk egy-egy új mellbedőfés az együttműködés ellen. A „demokrácia” hazája ismét megmutatta, hogy érzéketlen a jövő kialakulása iránt. Mikor a világrend minden eresztékében recseg s az egyetlen kiút a kapitalizmus helyes reformja volna: kinővésektől megszabadított, jó utra terelt s a gazdasági liberalizmus minden bűnétől kifehéritett rendszer csak abban az esetben vivhatná meg a harcot, ha a tőke és munka, a kapitalis és szociális vonatkozások összeegyeztetése egységgel lélekkel s közös nevezőn történik meg.

A londoni konferencia ennek a szándéknak akart egyik bevezető lépése lenni. És mi történt mégis? A nagybeteg pénzt még fel se tették az operációs asztalra, a professzorok még fel sem öltözhetek a vesélyes műtéthez: Roosevelt elnök már le is fújta a tervet. Tegnap üzenete, mely szelidebb, mint az első, de annál körmonfontabb az elgondolásban, teljesen különválasztja Amerikát. A kínai fal is csak gyenge berena ahhoz a nagyfalhoz képest, mely Roosevelt elnök ur pénz- és vámpolitikája révén az Egyesült Államok egész életét körül akarja bástyázni. Ragaszkodik a dollárinflációhoz, szétrobbantja az ideiglenes pénzrögzítést és kijelenti, hogy a dollár ujjáértékelésétől az amerikai népet nem lehet eltéríteni.

„Engem csupán az amerikai szükségleti cikkek árai érdekelnek, hogy mi lesz az idegen pénznemekkel, azzal igazán nem törődöm!”... Így szól az elnök ur klasszikus fogalmazása. Vagyis a régi Monroe-elv most már egy picikét megváltozott a „demokrácia” céljai szerint. Most már nemcsak Amerika, de Európa is az amerikaiaké... Ugy, ahogyan az érdekük kívánja. Rángatni, tépkedni, kijátszani, sőt megrugdosni is lehet.

Európa a mai nyomoruságát elsősorban az Egyesült Államok politikájának köszönheti. Amikor merő haszonlesésből beavatkozott a világháborúba s a már teljesen kimerült nemzetek tusakodását prolongálta, az Európára szakadó katasztrófák már eleve el voltak döntve. Egyszóval, ameddig jó volt az európai pénz, addig „föltő szeretet” vezette Amerikát. Most azonban már nem érdeklik az idegen pénznemek. Vesszen, pusztuljon Európa!...

Hogy Amerikának ez a politikája az Egyesült Államok gazdasági életét előbb-utóbb az összeomlásba viszi, az kétségtelen. A mai meglepetések korában könnyen megtörténhetik az is, hogy Roosevelt, vagy utóda egyszer még szívesen tárgyalna ugyanerről a kérdéstről, de akkor majd Európa fog csekély érdeklődéssel viselkedni a — dollár iránt. (+)

Amerikának fontosabb a politikai siker, mint a világgazdasági válság megoldása

Az aranycsoport és Amerika között végleges a szakítás

London, július 7.
Mialatt az aranyvalutájú országok pénzügyi szakértői már csomagolnak, a földtani múzeum épületében a bizottságok és albizottságok megkezdtek elkeseredett küzdelmüket létükért. A pénzügyi ujjáépítő albizottságban Chamberlain javasolta, hogy az egész ügyrendet változatlanul tartsák fenn. Bonnet francia pénzügyminiszter az ügyrend összes tárgyainak kikapcsolását sürgette az adósságok kérdésének kivételével.

Cousent szenátor amerikai megbízott rendkívül szenvedélyes hangú beszédében magyarázta Roosevelt legutóbbi üzenetének főbb tételeit. A szónokok egyrésze az aranycsoport, a másik ré-

szere az amerikaiak álláspontja mellett tört lándzsát. Végül Joung elnök rövid összefoglaló beszéde után a bizottság elfogadta Chamberlain javaslatát.

Az angol-amerikai küldöttség diadalmára

Chamberlain sokat vitatott javaslatát, amely szerint a pénzügyi bizottság továbbra is foglalkozzék az eredeti ügyrend valamennyi tárgyával, a bizottság 25 szavazattal 15 ellenében elfogadta. A bizottság az iroda elé terjeszti a javaslatot, majd elnapolja ülését, míg a tiltakozás össze nem hívja. A rendkívül izgalmas szavazás nagyon kimélyítette az ellentéteket az

aranycsoport és az angol-amerikai csoport közt. A franciacsoport felháborodva hagyta el a tárgyalótermet. Francia körök azt hangoztatják, hogy félrevezették őket, mert csak azzal a feltétellel járultak hozzá az iroda tegnapi határozatához, hogy kikapcsolják az összes pénzügyi kérdéseket. Chamberlain javaslatának elfogadását igéretmegszegésnek tekintik. Mindjobban kielezi a helyzetet az angol-amerikai küldöttség nyílt diadalmára, a franciákon aratott győzelme miatt. Az egyik vezető amerikai kiküldött kijelentette, hogy a politikai siker a fontos, nem pedig az, hogy az értekezlet hozzájárul-e a világgazdasági válság megoldásához.

Nagy lelkesedéssel szavazta meg a képviselőház a kormányzói jogkör kiterjesztését

Csak a szociáldemokraták és két polgári képviselő szavazott a javaslat ellen

Budapest, július 7.

A Képviselőház pénteki ülésén az elnök bemutatta a miniszterelnök átiratát, amelyben kéri az elnökséget, hogy a két új koronaör megválasztása érdekében lépjen érintkezésbe a felsőház elnökével és a koronaör választó együttes ülést tűzzék ki július 12-re. Az elnök javaslatára a Ház kimondta, hogy szerdán délután 10 órakor tartják az együttes ülést a kupolacsarnokban.

Pallaviczinyi a javaslat ellen

Az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom ideiglenes rendezéséről szóló törvény módosítása ügyében benyújtott törvényjavaslat folytatódó vitájánál az első szónok Pallaviczinyi György: rgróf volt. Az 1920 évi 1. tc. meghozatalánál elhangzott különböző beszédekből kiindulva azt állítja, hogy a miniszterelnök forradalmi alapon áll, hogyha ezt a törvényt alaptörvénynek ismeri el. Ha pusztán arról volna szó, hogy a Kormányzó iránti bizalomból terjesszék ki jogkörét, akkor ő is megszavazná a javaslatot, de a javaslattal szemben súlyos közjogi aggályai vannak. Egyébként

is a javaslat az ő véleménye szerint nem a kormányzói hatalom kibővítését, hanem a kormányzati hatalom korlátlanosságát szolgálja.

Ezután módosító indítványt nyújtott be, amelyben kéri, hogy a javaslat 1. szakasza a következő szöveggel helyettesíttessék:

A Kormányzó címe: Magyarország kormányzója és Öfelségének, a királynak helytartója. A Kormányzót a törvényben levő korlátozásokon kívül királyi jogok illetik meg. A javaslatot nem fogadja el.

Jogi érvek a vitában

Gál Jenő szerint, aki a magyar királyság alapján áll, az tisztán látja, hogy a javaslat lényegileg is megfelel a magyar közjónak. Az 1920 évi 1. tc-t a szükség hozta és mint Apponyi Albert gróf annak idején igen helyesen mondta, hogy ez a jogrend sértetlen és megtámadhatatlan. A szentkorona szól épen a mellett, hogy a kormányzói jogkör teljesen ki kell építeni. Ezután határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kérte, hogy a kormányzói jogkör terjedjen ki a közjogi előmunkálatokra, amelyek alkalmasak a magyar királyság alkotmányos szervezését meghatározó törvényter-

vezetek benyújtására. A javaslatot elfogadja.

Zsilinszky Endre beszéde

Vitéz Baicsy-Zsilinszky Endre a javaslat ellen szólalt fel. Helyesebb lett volna, hogyha a vitából teljesen kikapcsolják a Kormányzó személyét. A magyar alkotmány és a magyar parlamentarizmus szellemének is jobban megfelelt volna. A Kormányzó bírja minden képviselő tiszteletét, de egy ilyen keserves 14 esztendő után, amikor a magyar nép jajja az égig kiált, amikor a magyar nép rosszabb helyzetben van, mint Kun László idejében volt, nincs a magyar államnak egyetlen tényezője sem, aki iránt dieshimnuszokat kellene zengeni.

Zsilinszky ezután is állandóan a Kormányzó személyével foglalkozott, mire az elnök f. yelmezette, hogy helyes az az álláspont, hogy nem kell a Kormányzó személyét a vitába belevonni, de ezt az álláspontot vonja le elsősorban önmagával kapcsolatban. Beszéde további folyamán azt fejtegette, hogy az elmúlt 14 év alatt a többség sokszor ment el ridegen az alkotmány szellemének megsúfolása mellett. Mi

187
176
169
158
147
136
125
114
103
92
81
70
59
48
37
26
15
4
3
2
1

lett pl. a magyar kegyuri jog 900 éves nebmzeti kincséből.

Felzárkózások a javaslat mellett

Meskó Zoltán: Rövid beszédében hangsúlyozta, hogy hűséggel van az államfő személye iránt s ezért a javaslatot elfogadja.

Désy Géza kifejtette, hogy a javaslat teljesen megfelel a magyar közjog szellemének. A magyar alkotmány ereje éppen abban áll, hogy az új korszakok követelményeit mindig össze tudja egyeztetni a múlt tradíciójával. Meg van győződve arról, hogy a Kormányzó csak a legszükségesebb esetekben él majd a számára biztosított jogkörrel. A javaslatnak nincs semmi rejtett célja. A múlt mulasztását pótolja s éppen ezért elfogadja.

Elfogadja a javaslatot Rassay Károly is, noha nincs meggyőződve róól, hogy arra épen most van szükség. Hangzott, hogy mindig tiszteletesség az államfő személyét a parlament vitába belevonni, mert ez kritikát vonhat magaután. Egyébként is a tömjén füstje sokszor palástolja az egyéni érdekeket és ambíciókat. Beszéde továbbbi folyamán vitába szállt Wolff Károly megállapításával, aki kétségbe vonta azt, hogy a kormányzói jogkör a magyar alkotmányban alaptörvényként le lett volna valahol fektetve. Az elnök ezután bezárta a vitát és Zsitvay Tibor előadó tette meg észrevételét az egyes felzárkózók érveivel szemben.

Az igazságügyminiszter válasza a felzárkózásokra

Lázár Andor igazságügyminiszter: Abban, hogy közjogi kérdésekben kevés ellentét van a Ház tagjai közt, fényes bizonyítékát látja annak az alkotmánytisztletnek, amely a Ház mindn tagját eltölti. Hangsúlyozta ezután, hogy sem közjogi, sem politikai szempontból, semmi ok sem forog fenn arra, hogy az 1848 és 1867-iki törvényhozásnak a Ház felosztásáról szóló intézkedését a maguk teljességében vissza ne állítsuk. Nyugodt lelkiismerettel kéri a javaslat elfogadását.

A miniszterelnök utazóór beszéde

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök szólt fel ezután. Közjogi érzelme az bizonyítja, hogy minden jogi berendezés csak egy célt, a nemzet érdekét szolgálhatja. Öncélu nemzet csak egyet ismer, önmagát és úgy rendez be jogviszonyait, mint ahogy azt az életfeltételei előírják. A történelmi távlat bizonyítja majd be, hogy az a nemzetgyűlés, amely az átszűrt forradalmak után áll össze, méltóan illesztette történelmi hivatását. A nemzet nagy államalkotó zsenialitásról tett tanúságot az emult 13 esztendőben. Ne feledjük el, hogy ma a világ vajudásban van és csak az óvatos lépések politikáját lehet követni. Nem taktikázik. A jogkiterjesztését meggyőződésből tartja fontosnak. A javaslat hozzátartozik ahoz az élethez, melyet ma élünk. 1920-ban senki sem gondolt arra, hogy 13 évig fog a mai állapot tartani, azt hitte mindenki, hogy átmeneti berendezkedésről van szó, mindaddig, amíg az ország politikai, gazdasági és egyéb helyzete a királyság kérdésének megoldását kívánja s akkor a kormányzói jogkör feleslegessé válik. A helyzet azonban másként alakult. A Kormányzó a nemzet szempontjából értékes és áldásos működésre tekinthet vissza. Az a szellem, amely a vitában érvényesült,

arra enged következtetni, hogy a Ház minden oldalán vannak olyan férfiak, akik helyeslik a javaslatot. A királyi jogkör szabályozásával foglalkozni annyit jelent, hogy aktuális ez a kérdés. A javaslat hozzájárul annak a nyugodt légkörnek a biztosításához, amely az alkotás munkájához szükséges.

A Ház tulnyomó többsége ezután általánosságban elfogadta a javaslatot, a szavazásnál csak Farkas Tibor, őgróf Pallaviczhinyi György és a szociáldemokrata képviselők maradtak tilve.

A Ház ezután megválasztotta a 33-as bizottság tagjait. Az elnök ezután javasolta, hogy legközelebbi ülését hétfőn déután 5 órakor tartsa.

Müller Antal a napirendhez szólva, a tejröndelet rendelkezései ellen tiltakozott.

Egy magyar rádió vállalat felhőborító eljárása Romániában

Eckhardt Tibor emlékeztetett arra, hogy a legutóbbi időben Romániában olyan antirevizós tüntetések zajlottak

le, ahová pénzzel toborozták a résztvevőket s utána sok helyen súlyosan bántalmazták az Erdélyben élő magyar testvéreinket. Akadt egy budapesti vállalat, amely a romániai revízióellenes tüntetésekre rádióberendezéseket, hangszórókat és egyéb technikai eszközöket szállított Erdélybe, sőt szerelőket is küldött ki, akik a gyűlést megelőzően kipróbálták a készülékeket. (Felhőborodás az egész Házban) és ennek a N-saságnak volt bátorsága vámvisszatérítést kérni a kormánytól, mikor a készülékeket hazaszállította. Ez a vállalat az újpesti Standard rádióvállalat volt.

Felkiáltások a Ház minden oldalán: Gazság, bojkotálni kell őket!

Eckhardt követelte a kormánytól, hogy az ilyen vállalatot mindenféle támogatást és kedvezményt azonnal vonjon meg.

Nagy Emil a kormánypárt nevében ünnepélyes formában csatlakozott Eckhardt Tibor személyes kérdésben szólt még fel ezután és az elnök az ülést féltkör berekesztette.

Rendkívüli intézkedések Ausztriában a terror cselekmények ellen

Bécs, július 7.

A minisztertanács röndeletet adott ki a terrorcselekményekkel előidézett gazdasági károkozások ellen. Aki megfontolt szándékkal, robbanás, vagy idegen javak felgyújtása útján nagyobb embercsoportban félelmet, vagy rémületet idéz elő, aki ilyen cselekedetek végrehajtására robbanóanyagot vásárolt, készentart, vagy szállit, aki

valamely vasuti, gépkocsivállalat, hajózási, vagy légi közlekedési vállalat közüzemi, világítási, hőfejlesztési, erőfejlesztési, vagy vízművek, táviró, vagy postaiüzem működését erőszakos cselekedetekkel megzavarja, vagy veszélyezteti, a bünvádi eljárás során kiszabandó büntetéstől függetlenül a politikai hatóság ítéltkezése alá kerül és 3-6 havi elzárásra büntetendő.

A debreceni tanulmányi csoport megkoszoruzta Bresciában Monti ezredes szobrát Dr. Tassy Ferenc tanár mondott ünnepi beszédet

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Megírta a Debreceni Ujság, hogy július első napjaiban Debrecenből az Olaszbarát Ifjúsági Egyesület tíz tíz tagja tanulmányi utra utazott Olaszországba. A debreceni csoport Budapesten csatlakozott a fővárosból és az ország többi részéből összegyűlt harminc hatulmányi utra indult ifjuhoz, akik szintén az Olaszbarát Ifjúsági Egyesület tagjai.

Az együttes negyven főnyi csoportja július ötödikén érkezett meg Bresciába, ahol óriási lelkesedéssel fogadták a magyar egyetemi ifjakat.

Az állomáson a magyar Himnusszal üdvözölték a tanulmányi csoportot, majd az olasz ifjusági egyesületek díszszázadai ünnepélyes felvonulást rendeztek a magyarok tiszteletére.

A bresciai Monti szoborra a magyar csoport koszorut helyezett. A szobornál dr. Tassy Ferenc debreceni tanár gyönyörű beszédet mondott, amelyre az olaszok részéről Monti ezredes unokája válaszolt. — Monti ezredes unokája meghívta kastélyába a magyar csoportot, szombaton pedig Brescia város látta vendégül ebéden a magyarokat.

Matuska szillette és nevenapján követte el a vasuti merényleteket

Budapest, július 7.

A biatorbágyi merénylő kihallgatását már ötödik napja folytatja a budapesti vizsgálóbíró. A pénteki napon az anspachi és neulenbachi merényletekre vonatkozóan tett fel kérdéseket a vizsgálóbíró.

— Emlékszik, hogy pontosan mikor történtek ezek a merényletek? — kérdezte a vizsgálóbíró Matuskát, aki kezét a combjaira téve foglalt helyet a széken.

— Hát hogyne emlékezném, — kiáltotta élénken, — amikor az egyik a nevenapján, a másik a születésnapomon történt.

Pontosan elmondotta mindkét merénylet részleteit s végül önértetesen

tette hozzá: Bizony kérem alapos munka volt mind a kettő, mert egyedül kellett a merénylethez használt vasdarabokat és szerszámokat felszállítani a pályatestre.

A pénteki nyomozásnak egyébként érdekes eredménye is van. Jelentkezett a vizsgálóbíró előtt egy csendőrmester, aki a biatorbágyi merénylet színhelyére elsőnek érkezett és ott részt vett a nyomozásban. Mielhelyt megjelent a viaduktnál, rögtön feltűnt neki Matuska ideges viselkedése és igazoltatta is, majd amikor zavarosan viselkedett, bekísérte egy közeli házba, hogy ott várja be, míg a mentési munkálatok elvégzése után kihallgathatja. Matuska akkor

megszökött internálási helyéről s erről a csendőrmester annak idejében jelentést is tett. A csendőrn kívül számos más tanu jelentkezett akiket a jövő héten fog részletesen kihallgatni a vizsgálóbíró.

ÉL MATTERN AZ ELTÚNT AMERIKAI REPÜLŐ

Moszkva, július 7.

Mattern amerikai repülő, akiről négy hét óta nem érkezett semmiféle hír, teljes egészségben a szibériai Anadir Chutká-ban van. Mattern június 12-én szállt fel Chabarovszkából Alaszka felé és azóta semmit sem hallottak róla.

Lefejezett a vonat egy siketnéma legényt

Pécs, július 7.

Tegnap délután 4-5 óra között a Komlóról Bakóca felé haladó vegyesvonat Komló és Mecsekjányosi községek között elütötte Teuer Péter 20 éves somogyi siketnéma legényt. A mozdony kerekei a szerencsétlen fiatalember fejét levágták és megcsontkított holttestét mintegy 40 méternyi távolságra vonszolták. — A csendőrség megindította a nyomozást s megállapították, hogy gondtanság nem forog fenn, mert a mozdonyvezető többször szabályszerűen fűtyölt s amikor látta, hogy Teuer nem távozik a pályáról, a mozdonyt meg akarta állítani, de a szerelvény csuszott és így történt a baleset.

TURISTASÁG

A Madárvédelmi Egyesület kirándulása vasárnap

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület kirándulása a Martinkára vasárnap az eddig jelentkezettek számából illelve igen nagyszabásúnak ígérkezik. Az Egyesület vezetősége madárjósítás alapján biztosan szép időre számít de ha mégis a madarak tévedtek volna, a kirándulást akkor is megtartjuk, mert Martinkán fedett helyiségek is állanak a vendégek rendelkezésére. Indulás reggel fél 9 órakor a gúthi vasútállomásról, visszaérkezés este fél 9 órakor. A közgyűlés 11-kor kezdődik, előtte választmányi gyűlés lesz.

URANIA

Ma, szombaton:

A schönbrunni álom

Hangos operett 10 felvonásban.

Főszerepekben:

Eggerth Mártha, Hermann Thimig, Verebes Ernő.

Előadások: 6, 7 és 9 órakor.

VIGBEN:

Pánik a városban.

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől.

ad 17014/1933. fj.

HIRDETMÉNY.

Az ügykereső közönségnek tudomására hozom, hogy a város törvényhatóságának hivatalában, ügyosztályai-ban, továbbá az üzemek és intézmények irodáiban a f. évi július hó 8-ától szeptember hó 15-éig mind szombat déli 12 órától hétfő reggel 8 óráig terjedőleg hétfői szünet van.

Ezeken a szombati napokon az adópénztárnál és a házipénztárnál a forgalom délelőtti 11 órakor véget ér.

Debrecen, 1933. július hó 7.

Dr. Vásáry István sk., polgármester.

A'írás előtt áll a vatikán és Hitler konkordátuma

Róma, július 7.

Jólétesült körök szerint tegnap reggel Rómába érkezett a német kormány válasza a Vatikán által elfogadott konkordátum-tervezetre. A válasz szövegét hozó futár Hitler magánrepülőgépén érkezett ugyanannak a pilótának a vezetésével, aki annakidején Gömbös miniszterelnököt Münchenből Berlinbe vitte. A gép 2 óra 45 perces rekordidő alatt tette meg a münchen-római utat. A válasz szövegét azonnal a német nagykövetségre vitték s Pappen alkancellár haladéktalanul érintkezésbe lépett a Vatikánnal. Mivel a két szöveg között nincsen lényeges eltérés, valószínű, hogy az aláírás ma vagy holnap megtörténik.

Elfogták az egyik bécsi postarablót

Linz, július 7.

A rendőrségnek pénteken reggel sikerült az egyik linzi szállóban a bécsi postarablók egyikét kinyomozni, a letartóztatás nagyon nehezen megy, mert a rablók rendkívül erőszakosan viselkednek. Letartóztatták Lehmann Vilmos 36 éves volt bécsi banktisztviselőt. A kihallgatás során sikerült tőle cinkosának, egy elbocsátott postatisztviselőnek a nevét megtudni. Ez és még egy másik cinkosa egy bécsi magántisztviselő székében van. Lehmannnál a letartóztatás alkalmával csak 1500 shilling volt.

Felosziott a bajor néppárt

München, július 4

Quatt gróf birodalmi gyűlési képviselő, volt miniszter hirtelményt tett közre, melyben többek között ezeket mondja: Mint a bajor néppárt vezetőségének megbízottja, kijelentem, hogy a mai napon megszünik a bajor néppárt minden tevékenysége és tagjait a párthűség alól feloldom. A párt eddigi tagjainak szabadságukban áll Hitler Adolf vezérletével a nemzeti szocialista német munkáspártban az új Németország felépítésében közreműködni.

GRAND HOTEL IMPERIAL nagy szálloda BUDAPEST.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Rendkívül olcsó téli idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Száz debreceni tisztviselő részesült előléptetésben az általános kinevezések során

Összefoglaló kimutatás az állami előléptetésekről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Most érkezett le a debreceni állami hivatalokhoz és intézményekhez a pontos és részletes kimutatás azokról az állami kinevezésekről és előléptetésekről, amelyek a Budapesti Közlöny egyik legutóbbi számában jelentek meg. A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársának alkalma volt minden egyes állami intézménynél megszerezni az előléptetésekre és kinevezésekre vonatkozó adatokat, amelyeket teljes részletességgel az alábbiakban közlünk:

Kinevezések a gazdasági felügyelőségél és hivataloknál

A földmivelésügyi miniszter a debreceni m. kir. gazdasági felügyelőség tisztii személyzetének létszámában Surgoth Jenő m. kir. gazdasági főtanácsos, gazdasági főfelügyelőnek az V. fizetési osztály jellegét adományozta.

Ugyancsak a földmivelésügyi miniszter Czelloth János m. kir. állategészségügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott m. kir. főállatorvost m. kir. állategészségügyi tanácsossá a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Részner Mihály debreceni és Tokayer Béla derecskei főállatorvosokat a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztályba királyi főállatorvosokká léptette elő.

Juhász Árpád gazdasági főtanácsos, gazdasági akadémiai rendes tanárt a debreceni Gazdasági Akadémia dohány kísérleti állomásának vezetőjét az V. fizetési osztályba.

Koncz Sándor dohánybevaltó főfelügyelőt a debreceni m. kir. Dohánybevaltó hivatal vezetőjét a VI. fizetési osztályba.

Dulj Gyula a debreceni Nagyalföldi Kutató Kirendeltségél szolgálatot teljesítő iroda főtisztnek az iroda főigazgatói címet és jellegét adományozta.

A debreceni Államépítészeti Hivatalnál Jerzsák Béla m. kir. főmérnöknek a kir. műszaki tanácsosi címet és jellegét adományozta.

A debreceni Országos Társadalombiztosító Intézetnél dr. Pauchly Géza ker. pénztári főorvost a belügyminiszter orv. aligazgatóvá a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Ugyancsak a belügyminiszter Darvas Nándor gyermekmenhelyi gondnokot az m. kir. belügyminiszterium alá tartozó állami számvevőség egyesített tisztviselői létszámában számvevőségi II. főtanácsosi címmel és jelleggel ruházta fel.

Pénzügyigazgatósági előléptetések

A debreceni Pénzügyigazgatóságnál a pénzügyminiszter Seiwert Ede a debreceni helyszínelési felügyelőséghez beosztott pénzügyi tanácsos, kat. helyszínelési beosztott a VI. fizetési osztályba pénzügyi főtanácsossá kinevezte.

A Debrecenben állomásozó V. számú kat. helyszínelési felügyelőséghez a pénzügyminiszter Vasárhelyi Gyula okleveles gazda, kat. díjnokot, kat. irodakezelői gyakornokká kinevezte.

Ugyancsak a pénzügyminiszter Pó-

lya Imre hajdúszoboszlói állampénztári főtisztnek az állampénztári tanácsosi címet és jellegét adományozta.

A pénzügyigazgatóság kebelében, mint legutóbbi számunkban közöltük, Szakáts Mózse állampénztári főtanácsos, állampénztári igazgatói címet és jellegét, Pongor László és Mészáros Mihály állampénztári főtisztek állampénztári tanácsosi címet és jellegét kaptak.

A debreceni pénzügyigazgatóságnál dr. Pinkóczy Sándor ideiglenesen nyugdíjazott és ideiglenes szolgálattételre a debreceni pénzügyigazgatósághoz berendelt pénzügyi titkárt, pénzügyi titkári minőségben a VIII. fizetési osztályba való sorolással a tényleges szolgálat kötelékébe a pénzügyminiszter visszahelyezte és szolgálattételre a debreceni m. kir. pénzügyigazgatósághoz osztotta be.

Vida Lajos debreceni pénzügyi fogalmazót a IX. fizetési osztályba pénzügyi segéd-titkárrá kinevezte.

Kovács József debreceni állampénztárosi tanácsosi címmel felruházott állampénztári főtisztet a VIII. fizetési osztályba állampénztári tanácsossá. Ámáts Zoltán debreceni pénzügyőri főbiztost a VIII. fizetési osztály A csoportjába, II. osztályu pénzügyőri felügyelővé nevezte ki.

Sz. Nagy Balázs debreceni II. oszt. pénzügyi altisztet I. osztályi pénzügyi altiszté nevezte ki.

Tanári és tanítói kinevezések

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Debrecen területére a következő kinevezéseket eszközölte:

Dr. Márton Béla egyetemi magántanárnak a debreceni társ. fiu felső kereskedelmi iskolai rendes tanárnak a felső kereskedelmi iskolai igazgatói címet adományozta, Markovits Árpád debreceni állami siket-néma intézeti igazgatót a VI. fizetési osztályba léptette elő, Szutor Zoltán debreceni tanterületi kir. főigazgatósághoz beosztott állami középiskolai tanárnak a középiskolai igazgatói címet adományozta.

A középiskoláknál Barra György állami Fazekas Mihály-reáliskolai, — Szarvas László kegyes tanítórendi reálgimnáziumi, dr. Ambrus Ilona a debreceni Horthy Miklós kollégiumhoz beosztott helyettes tanárokat rendes tanárokká kinevezte.

Az elemi népiskoláknál Várady József, Szabó Miklós és K. Nagy Sándor állami elemi iskolai tanítókat a VII. fizetési osztályba, Gaál Lajos, Kiss Gyula állami elemi iskolai segéd-tanítókat a XI. fizetési osztályba állami elemi iskolai tanítókká, Csige Julia Debrecen—kunpálhalomi és Vasárhelyi Nagy Zoltán Debrecen—köszlyszegi állami elemi iskolai helyettes tanítókat állami segéd-tanítókká nevezte ki.

A törvényszéknél

Az igazságügyminiszter a debreceni kir. törvényszék területén dr. Erdélyi Gábor és dr. Bacsó Ferenc törvényszéki jegyzőket bírósági titkárokká, dr. Windisch Ferenc debreceni kir. törvényszéki joggyakornokot bírósági

jegyzővé, Rósenberg Soma debreceni törvényszéki iroda főtisztet irodaigazgatóvá és Szeghy Sándorné debreceni kir. törvényszéki iroda segéd-tisztet irodatiszté nevezte ki.

Az előléptetések összegezése

Az általános előléptetésekkel kapcsolatban megállapítható, hogy Debrecenben az előléptetésben és kinevezésben részesült állami tisztviselők száma meghaladja a százat. Mostani felsorolásunkban negyven előléptetésről számolunk be. Ezekhez járul a debreceni postaigazgatóságnál történt 26 kinevezés, a Máv. debreceni üzletvezetőségénél foganatosított 26 kinevezés és egyéb intézményeknél még tíz előléptetés, amelyekről legutóbbi számunkban már beszámoltunk.

A Városi Dalárda szerenádöt adott Vásáry polgármesternek

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Városi Dalárda, hogy némiképpen is viszonzza elnökének, dr. Vásáry István polgármesternek mindazt a jóindulatát, melyet a dalárda ügyeiert táplál, pénteken este szerenádöt adott a polgármesternek. A kormányzódijas versenydarab elneklése után dr. Csapó László tanácsnok köszönte meg a polgármesternek a dalárda iránti jóindulatát. Dr. Vásáry István válaszában kifejtette, hogy a dalárda legutóbbi versenyén elért eredménye ha szomorú is, az legkevésbé a Városi Dalárdára szomorú, hanem sokkal inkább az Országos Dalosszövetségre. Nincs oka a dalárdának bármily csekély elkeseredésre. Mindenképpen megmondhatja azt a sikert, amit ott a versenyen a zsüri nagy lelki gyöngeséggel vett el tőle. Ez nem elkedvetlenedést, hanem fokozódott lelkesedést kell, hogy öntsön a dalárda tagjaiba.

Nem véletlen az, — mondta a polgármester, — hogy sok helytelen akció éppen Debrecenben történik meg.

Meg vagyok győződve, hogy az igazság most is győz, melyből nemcsak a Városi Dalárdának, hanem a magyar dalnak is származik előnye, melyért a dalárda mindenkor dolgozik. Majd a polgármester beszéde után a dalárda Szügyi Bucsudalát énekelté el.

A szerenád után, — mielőtt a dalárda tagjai városi szünetet mennének — szűkebb körű banketten vettek részt az Angol Királynőben, melyen ott voltak a dalárda vezetősége és tagjai, akik a késő éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Csy.

Külön értekezlet tartanak az aranyalaphoz hű államok

Páris, július 6.

A francia bank főkonzulja ma, szombaton nyitja meg az aranyalaphoz hű államok értekezletét. Az értekezleten a francia bank igazgatóin kívül résztvesznek a belga, olasz, svájci, holland és a lengyel jegybank igazgatói is, megvitatják a különböző államoknak a pénzügyi kérdésében történt állásfoglalása nyomán előállt helyzetet és megvizsgálják, hogy milyen rendszabályokhoz kell folyamodni, a valutákkal folyó spekuláció megfékezése céljából.

Mindennapi Regölés

Haj, regő-rejtem...
Haj, regő-rejtem...
Fejoszlik a sejtem,
Fonnyadozom, száradozom,
Mindhiába fáradozom...
Vége van a hétnak,
Elsejei létnek,
Vagyok, mint a brittek,
Kudarcokba viték,
Árva fejem búba merült:
„Pérez-rögítés“ nem sikerült.

Haj, regő-rejtem...
Tervezetem ejtem,
Bár sok ezer paktom áldott:
Lepipálom MacDonáldot,
John Simont, a kedvest,
Ruzvehet, a nedvest,
Herriot-t és Hullot,
Akj földre hullot,
S aki, mint egy ember, lent áll,
Terveket a Chamberlain-túl...

Haj, regő-rejtem...
A többi már sejtem...
Ugy jártam, mint Angliában:
Rögízitem... ám, hiában!
Guri-guri, kérem,
Szétszaladt az érem,
Csengő-zengő pengő,
Bankjegyem, a tengő
S látva maradt a luk számban:
Hat fillér van a bukszámban...
(Iisztius.)

Kondor Mihály
ny. állategészségügyi
főtanácsos temetése

Kedden délután 4 órakor temették el szülővárosában a megszállt Gölnichányán az itt Debrecenben hivatali és közéleti munkásságáért általános tisztelt és nagyrabecsült Kondor Mihály n. főfelügyelőt a város lakosságának meghatározó részvételével, egy magyar urat megillető imponáns, külső keretek között. Ravatalát a koszorúk tömege borította. A család és hozzátartozók, tisztelői koszorúin kívül ott voltak a kartársak, munkatársak s mindazon intézmények és egyesületek koszorúit, amelyek érdekében a megboldogult életében olyan szívós, önzetlen, ernyedetlen munkát végzett. A gyászszertartást a háznál és a templomban az ottani ev. lelkész német nyelven végezte, de fent a gölnichányai temetőben, ahová a helyi szokás szerint díszbe öltözött bányászok vitték a halottat, a lelkész magyar imája és áldása után magasra szárnyalt a magyar szó. A megható bucsuztatót Fux Antal tanár tartotta nemcsak a Schäfer—Legányi alapítvány intézősége és árvái, de a debreceni ev. egyház, a Szepesi Szövetség, kartársai és hűséges debreceni baráti köre nevében is. A szülőföld magas ívelésű pályafutása után befogadta örökre hűséges, megfáradott fiát. A gölnichányai viruló rétek, a hegyeket borító zöld erdők, a zúgó fenyvesek adják sírjának a legméltóbb keretet. Kondor Mihály halálával egy puritán, honszerető, nemesen érző lélek, egy áldozatkész alkotó, munkás élet aludt el. Akik végfeszességén innen Debrecenből ott nem lehettek, ott voltak lélek szerint s szeretetteljes emlékezéssel áldoznak a megboldogultnak.

A temetésről szóló jelentésünkhöz azt fűzzük hozzá, hogy az ottani állami cseh hatóság csak azzal a feltétellel járult hozzá a magyar nyelvű gyászbeszédhez, hogy abban sem a „magyar“ sem a „debreceni“ jelző elő nem fordulhat.

Pánik San-Franciskóban

A Corey cirkusz égeése — Kaspá, az emberoroszlán

San-Franciskóból táviratilag jelentik 1933 július 7-én délelőtt 12 óra 50 perckor:

Az itteni hatalmas Corey cirkuszban ma délben tűz ütött ki, amelynek következtében a cirkusz összes vadállatai kiszabadultak. A tűztől megriadt állatok eszeveszett futással szedték szét a városban, a tigrisek, oroszlanok útközben mindenkit megtámadtak, nőket, gyermekeket faltak fel, elefántok kirakatokat zúztak be, autóbuszokat döntöttek fel és legázoltak mindent, ami útjukba került. A városban hihetetlen pánik támadt. Ki merre látott, arra menekült, az emberek egymást taposták agyon menekülés közben. Kezéssel 1 óra előtt több bátor férfi fegyverrel a fenevadak üldözésére és ártalmatlanná tételére indult. San-Franciskó, 1933 július 7-én délután érkezett távirat:

A ma déli cirkuszégesnél kiszabadult fenevadakat egy különös vadembernek, akivel az oroszlanok is épp úgy játszanak, mintha köztük való volna, sikerült megfékezni és biztos helyre terelni. A városban a nyugalom helyre állt, a lelkeket azonban nagy szomorúság töltötte el az áldozatok láttán. Rengetegen elusztultak, igen sokakat szállítottak kórházba sérülésekkel. Az áldozatok és sebesültek összeszámlálása még nem nyert befejezést.

E két, meglehetősen szűkszavú táviratból az utóbbi évek egyik legnagyobb tömegszerencsétlenségének körvonalai bontakoznak ki. A dolog ott kezdődött, hogy a sanfranciskói cir-

kusz igazgatója furcsa rakományt kapott Afrikából. Ügynökei egy sereg oroszlant vásároltak számára, hogy a cirkusz állatállományát felfrissíthesse, de a szállítmánnyal együtt külön kupében — más is érkezett. Az örök egy magas, jól fejlett, izmotesztű férfit állítottak elé, aki egyáltalán nem látszott benszülnőnek, hiszen bőrének fehér a színe, a haja szőke, — mégse fehér ember. Egyetlen szót sem beszél európai nyelven, csak artikulátlan hangokat hallat. Hamar beletörődik sorsába, de minden idejét az oroszlanok között töltötte, amelyekkel együtt érkezett s csodák csodája, a vérengző fenevadak, amelyeknek közelébe sem mert senki menni — nem bántották a furcsa jövevényt.

A szállítmánnyal együtt érkező ügynökök elmondották, hogy ez a furcsa férfi, aki az oroszlanokkal együtt esett fogságba, legendás hős volt a benszülnők között. Ők „emberoroszlánok“ hívták. A cirkuszigazgató egy tanítónőt szerződötetett a vadember mellé és nevet adott neki.

— Mától kezdve Kaspá a neved! — szökött hozzá. Így lett Kaspá a vademberből. Sorsába azonban sehogy sem tudott beletörődni. Egy vágya volt: annyi pénzt szerezni, hogy visszavásárolhassa és szabadjára engedje kedves oroszlanjait. Célját már majdnem elérte, amikor hirtelen támadt tűznek majdnem mind áldozatul estek. Kaspá azonban hű maradt bajtársaihoz, kiszabadította őket és ha ezzel a tettel San-Franciskóban pánikot is okozott, a fogságukból biztos helyre terelte állatjait.

A rendkívül izgalmas eseményről egyébként filmfelvételt is készítettek,

amelyet ma este „Pánik a városban“
címmel mutat be a Viozsinház.A Hortobágyról mázsra számra
szállítják a gombát a budapesti
piacra

Az esős időjárás jó keresethez juttatott sok szűz szegény családot — Két debreceni asszony kálváriája a gomba-szedés körül

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A szakadatlan esőzések és a hűvös időjárás miatt eddig csak általános panaszt és kesergést lehetett hallani. A gazda, kereskedő és iparos egyaránt alig várja már a napfényes meleg időt. Nincsen azonban olyan kár, ami haszonnal is ne járna. Vannak például tekintélyes számban olyanok is, akik egyenesen örülnek az esőnek s ami a legfontosabb, keresnek is rajta.

A megélhetési nehézségek találé-

konyságra serkentik az embereket, itt van például két debreceni asszony esete, akik dícséretre méltó leleménnyességgel egészen új és jól jövedelmező vállalkozásba fogtak. Megtudták ugyanis, hogy a Hortobágy környékéről községekből csoportosan járnak a pusztára asszonyok és gyermekek gombát szedni, amit azután a városokban jól lehet értékesíteni. A környékbeliek nagyon jól tudják, hogy a Hortobágyon csapadékos időjárás eső-

Olcsóbban fürdik
a Margit fürdőben,
mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fillér. Szalonkádifürdő 70 fillér.

Gyermekjegy 30 fillér.

A villamos kalauzoknál

oda- és visszautazásra fogosító levé

80 fillérért kapható.

Kiszolgálás 10 fillér.

Tyukszemvágás 20 fillér. Massage 20 fillér.

tén felmérhetetlen mennyiségben terem a legkiválóbb minőségű és különböző fajtájú gomba, amelyeknek kitűnő piaca van Budapesten is. A hatalmas gombamezőkön százával szedik az emberek a gombát s megfélelő orvosi vizsgálat után nagy tételben is árulják.

Ezt az értesülést használta fel ügyesen Fodor Jánosné és Péntes Józsefné, akik Debrecenből mentek ki a Hortobágyra gombaszüretre. Pár napig minden zökkenő nélkül ment az üzlet. Naponként tíz-husz kiló gombát vittek fel vasuton magukkal Budapestre és ott meglehetősen haszonnal értékesítették is árújukat. A két debreceni asszony azonban nem volt eléggé tájékozva a gombaárúsítás szabályairól s így történt, hogy a napokban a piaci razzian elkoboztak tőlük tizenhat kiló gombát, mert nem volt hivatalos orvosi igazolványuk.

A két asszonyt nem keserítette el a „kis baleset“ s tegnap már bejöttek Debrecenbe, hogy a gombaárúsításhoz szükséges igazolványt megszerezzék. Az elsőfoku közigazgatási hatósághoz fordultak, de itt újabb nehézségek tornyosultak eléjük. Nemcsak az orvosi igazolvány körül volt ugyanis baj, hanem az is, hogy egyáltalán nem volt engedélyük a hortobágyi gomba-szedésre. Alig tudták megmagyarázni a két derék asszonynak, hogy a Hortobágy a város tulajdona s onnan engedély nélkül bármit is elvinni, egyenlő a lopással. Némi magyarázat után mégis sikerült öt pengő lefizetése ellenében megszerezni a gombaszedési engedélyt s így most már legitím alapon folytathatják Budapestre irányuló „gombaexportjukat“.

Memento

Elrablott bányáink

A trianoni békediktátum elrabolta Magyarország bányáinak és kohóinak 96 százalékát.

Elvesztett bányáink között, a köbányákat nem is számítva, van 48 barnaszén-bánya, 8 kőszén-bánya, 27 arany-bánya, 29 ezüst-bánya, 17 ólom-bánya, 49 vas-bánya, 9 rézbánya, 2 kénkovand, 2 antimon, 9 só- és 1 aszfaltbánya. 1912-ben bánya- és kohótermelésünk pénzértéke 204.843.318 korona 65 fillért tett ki. Ugyanebben az évben bányatelepeink és kohóink 80.409 munkást foglalkoztattak.

A kalocsai érsekség 16.000 holdas bácsi birtokát bekebelezte a jugoszláv állam

Ismeretes, hogy a szerb megszállás után a megszállt területen húzódó 16.000 holdas bácsi uradalmat, mely a kalocsai érsekség birtoka volt, Budanovics Lajos bácskai püspöki helynök kezelte és a jövedelmét a szabadkai papnevelő intézet élvezte.

Most a birtokot a jugoszláv állam az egyházmegyétől elveszi és bekebelezi. Budanovics Lajos ez ellen tiltakozott és azt állította, hogy a föld a megszállás után autonóm, az új egyházmegyét illeti és illeti. A püspöki helynöknek minden tiltakozása hiábavaló volt, mert a jugoszláv földművelésügyi minisztérium kiküldöttéi máris beálltak a birtokba és azt házilag kezelik.

LAPUNKAT TÁMOGATJA

HA HIRDETŐINKNÉL

Százhat jeles tanulója volt az idén a református főgimnáziumnak

Megjelent az intézet értesítője

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni református kollégium gimnáziumának idei értesítőjét most tette közzé dr. vitéz Bessenyei Lajos c. fankerületi főigazgató, az intézet igazgatója. Az értesítő röviden ismerteti az 1549-ben alapított iskola történetét, nevezetesebb professzorait és diákjait. A gimnáziumnak az igazgatón kívül van 28 rendes, 2 óradó, 2 államilag kinevezett hitoktató és 2 más fejezeti hitoktató tanára. Részletesen foglalkozik a gyakorló tanárjelöltek működésével, az iskola 1932-33 évi munkájával, az iskolai ünnepekkel, a tanulók vallásérkölesi és hazafias nevelésével, fejelemly állapotával, kirándulásokkal, hivatalos látogatásokkal, a tanár-

képző intézettel s a kollégiumi diák-szövetség nagyszabású eredményeivel, amelyekről a „Debreceni Ujság-Hajdúföld” esetről-estire beszámolt.
A szülői értekezletek, a tanártestület tudományos, művészi és társadalmi működésének, valamint az ifjúsági egyesületek ünnepélyeinek leírása után a jutalmazások és a szociális akciók következnek, majd a névsor és osztályzati rész kapcsán a statisztikai adatok fejezik be a tartalmas értesítőt. Az elmúlt évben felvételtett 853 rendes és 21 magántanuló. Jeles előmenetellel vizsgázott 106, jó eredménnyel 196 növendék. Az érettségi vizsgálatokról már korábban részletes beszámolót adtunk.

Terrorral akartak Brassóban lemondó nyilatkozatot aláíratni a magyar vasutasokkal

Bukarest, július 7.

Azt az 520 magyar vasutast, kiket az oláh vasutvezérgazgatóság elbocsátott, utólag visszavették azzal, hogy novemberben újabb vizsgát kell tenniük. Most a brassói igazgatóság a havi fizetés kiutalásakor olyértelmi nyilatkozatot akart velük aláíratni, melyben kijelentik, hogy ha a novemberi nyelvvizsgán elbuknak, a vasutal szemben fennálló jogaikról lemondanak.

Willer József képviselő, a parlamenti csoport főtitkára feljelentette a

brassói igazgatóságot Mereuta vezérgazgatónál és Tilitti vezértitkárnál azzal, hogy a nyilatkozat nemcsak embertelen, hanem sérti a közelmúltban szentesített törvényt, mely éppen a Magyar Párt kívánságára a vizsgán elbukottak részére is biztosítja a szerzett jogok respektálását. Egyben memorandumot is nyújtott át, kérve a törvénytelen ség píríratát és a visszatartott illetmények azonnali kiutalását. Mereuta vezérgazgató kijelentette: Willer képviselőnek, hogy azonnal teljesíti kérését.

Épül a gödöllői cserkészváros

Érdekes számok a jamboree gyomráról

A jamboree nagy forgalmára jellemzőek azok a fantasztikus számok és hatalmas mennyiségek, melyeket a tábori étrend bönghészése közben találunk. Például, a kenyér napi fejadaga félkiló, az egész tábor részére tehát naponta 13.500 kg. kenyeret kell sütni, ami körülbelül két vagon tesz ki. Tej 135 hektoliter lesz, ami 3400 darab 25 literes kannát tölt meg. Egy vacsorára csak 54.000 darab tojás szükséges, pedig abból egy fiura csak két darab jut. Uzsonnai vajaskenyérré 13 és fél mázsa vaját fognak felkenni. Husos napokon 40 mázsa körüli húsmennyiségre lesz szükség, ami nyolc ökör súlyával egyenlő. Tessék elképzelni, hogy akkor még másból is mennyi kell.

A táborparancsnokság jóváhagyta az üzletváros terveit. Az üzletváros hatalmas főbejárata szemel is gyönyörködtető régi székely-templom stílusában épül, a pavillonok faragott ornamentikával vannak díszítve. A területet nemzeti színekben tartott virágágyak teszik változatosabbá s a zenepavillonban minden délben és déluán térzenét adnak az egyes nemzetek zenekari.

Gödöllőn a jamboree táborhelyi munkálatok közül készen van már a negyedik hid, amely az egyes utak fölé vezet át.

A vízvezeték hálózathoz már körülbelül 2500 fm. csövezeték van beépítve, egyúttal kész a betonozott vízmedence is. A királyi parkon átvezető Rákospatak tisztítása és meg-

rendszerbeállítása is elkészült.

A villamoshálózat kiépítése nagy arányban halad előre, az oszlopokat már mindeniütt felállították és a nagyfeszültségű vonal szerelvénye is nagy részben elkészült.

A 800 darab takarékosági vízcsep szerelése befejeződött. A repülő altábor planirozási munkálatai folytatód-
nak. A kisvasut, mely a repülő altáborhoz vezet, szintén készülöben van. Ugyanígy elkészült az alábori kut is.

Az augusztus 6-án tartandó rómkath. ünnepi istentisztelet pontifikálását Serédi Jusztinián hercegprímás vállalta.

Az angol dominiumok közül a jamboreera bejelentették részvételüket Ausztrália, New-Zealand, S. Afrika, Ceylon, Trinidad, az Ir szabadállam, Newfoundland, Hong-Kong, Palestina, India, Malta, Jamaika, Rhodesha, Gibraltar, Canada.

A hajduböszörményi cserkészek ponny lovakon mennek a jamboreera. A 175 kilométeres utat Hajduböszörmény és Gödöllő között lovon teszik meg 9 nap alatt, két napos pihenővel.

A PESTERZSÉBETI TEXTILGYÁR MUNKÁSAI SZTRÁJKBALEPTEK

Pesterzsébet, július 7.

Pesterzsébeten az Unio textilgyár Rt. famunkásai sztrájkba léptek. A famunkások azért sztrájkolnak, mert a vállalat igazgatója nem teljesítette a munkabéremelés ügyében előterjesztett kérelmüket.

Sok világattrakciót játszottunk már,
de ilyen szenzációsat még soha!

Pánik a városban!

Ennek a filmnek

25

olyan szenzációs jelenete van, amelyből eddig
egy is alig akadt egy nagy filmben
Főszereplője:

RUSTES CRABBE

1932. évi olimpiai bajnok.

Szombaton disz- Vasárnap ünnepi
bemutató. VIGSZINHÁZ premier.
7 és 9 órákor. 3-5-7-9 órákor.

Lindberghék a levegőben talál- koznak Balbo légi flottájával

Newyork, július 7.

Lindbergh ezredes versenyt fog repülni Balbo óceáni repülőrajával, amellyel a kanadai Cartwrightban vagy Shediackban akar találkozni. Felesége ma teszi le a rádióvizsgát, hogy elkísérhesse férjét utjára.

Lindbergh ezredes amerikai repülőállalatok megbízásából Bostonból Halifaxba repül és tanulmányozni fogja az északi utat Európából Amerikába személyszállító repülő-

járatok berendezése céljából.

Milánói jelentés szerint Balbo miniszter repülőraja készül az utolsó utazásra Labrador felé. Három olasz cethalászhajó és olasz tengeralattjáró naszád hirt adott Rejkiavikba, hogy Islandtól Labradorig kedvezőre fordult az időjárás, a kód eloszlott, tehát az olasz repülőgépek sietve veszik fel az üzemanyagot, hogy minél hamarabb indulhassanak.

Súlyos diplomáciai bonyodalom Japán és a szovjet között

Karbin, július 7.

Az ismeretes kamesatkai incidens ügyében most újabb tárgyalások indultak meg Nogusi moszkvai japán konzul és a szovjetország külügyi népbiztosság képviselője között. A tárgyalás anyaga a Kap Olga mellett történt esemény, amely alkalommal állítólag az orosz határőrök lelőttek három japán halászt.

Az oroszok megállapítják, hogy mikor az incidens követő napon a Tacikase nevű japán torpedónaszád kikötött orosz területen, Kamesatkában, eltűnt a 45 emberből és két

tisztból álló orosz határőrség. Japán részről kijelentik, hogy az orosz határőrség eltűnéséről semmit sem tudnak és megállapítják, hogy ez az eset semmiféle összefüggésben sincs a három japán meggyilkolásával. Az eset maga különben annyira rejtélyes, hogy egyelőre nem lehet tiszta képet alkotni róla. Orosz föltevés szerint nincs kizárva, hogy az orosz határőrséget a japánok lelétszárolták, de az is lehetséges, hogy az őrség az erdőbe menekült, mivel nem akart megütközni a japán torpedónaszád legénységével.

Régi Debreczen

A nagytemplom alapköve

A mai nagytemplom alapkövetéti ünnepsége, amely az ősi Szent András templom helyén épült öreg templom leégése után négy évvel, az 1806-ik esztendő tavaszán folyt le, a Tiszántúli kálvinista társadalomnak igazi örömmünnepe volt. Az alapkövet elhelyezett okirat így kezdődik: „Ide tevődik emlékeztetnek okaért ez az Irás oly véggel, hogy ha valamikor sok századok múlva vagy erőszak által elpusztítatnék, amitől a gondviselő jó Isten azt kegyesen őrizze meg, vagy az idő és régiség által megemésztenék, akkor ennek eredetét és az ekkélszának mostani állapotját ebből tudhassa a maradvék...”

Az okirat ezután elmondja, hogy a templom helyén egykor a katho-

likusok Szent András temploma állott, amelyről fel van jegyezve, hogy már a XII. században egyszer megégett. A város népe 1532-ben lutheránus, 1562-ban pedig református vallású lett. Megemlékezik a várost pusztító tüzekről, a Veres-toronyról és a Rákóczi-harangról, majd az előjárók névsorát közli. Felemlíti végül, hogy a református ekkélszia 27.000 lelket számlál s van ezenkívül még 900 római katolikus. A kolégiumi deákok száma 500, az apróbb rendű tanulóké pedig 1550.

CSEHORSZÁG JUGOSZLÁVIÁBÓL IMPORTÁLJA A SERTÉST

Belgrád, július 7.

A cseh kormány, mint Prágából jelentik, megegyezés jött létre, a jugoszláv sertéskivitel tekintetében. A megegyezés szerint Jugoszlávia havonta 4 ezer híztsertést, 25 vagon zsirt és szalonnát vihet ki Csehországba. A megegyezést a napokban aláírják.

Hírek

1933. július 8. Szombat.
Prot.: Teréz. Kath.: Erzsébet.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Mégváltó“ Major Mihály, Piac-u. 18. „Aranyegyszarvu“ Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. „Magyar Korona“, Sz. Tóth Béla, Péterfia-u. 10. „Arany János“, Bozók György, Csapó utca 66. „Szent Háromság“, Bernáth Miklós, Homokkert, „Hungária“, Sz. Szabó Jenő Vargakert, K. Tóth Kálmán, utca 22.

Rendőrség telefonszáma 23—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti július 7-én:

A déloroszországi zavarterület hátráló mozgást végez és így Középeurópa keleti országaiban az időjárás romlott. Lengyelországban és a Kárpátok vidékén nagyobb esők estek. A nyugateurópai jó időjárás területét északra felé húzódtak és a skandináv félszigetet, Finnországot borítja.

Hazánkban az elmúlt napon csak Pécsen volt nagyobb, 10 mm-es záporosó. Az erősebb felhősödés különösen az északi területeken jelentkezett. A hőmérséklet ma emelkedett. Újra elérte a 25 fokot.

Prognózis: Északi légáramlás mellett borult idő várható esapadékkal. A hőmérséklet egyelőre nem fog súlylódni.

Kormányzó Urunk

„Neki köszönhetjük, hogy ma is megvan a nemzet!“... Wolff Károly beszéde, mint az egész magyarság hálaadása, híven fejezte ki a magyar nép érzéseit. Hűség, hódolat, ragaszkodás, a magyar nemzetnek soha nem muló hálája, fehéren száll a kenderesi kuria tornáczára, hogy leboruljon a Nagyr alakja előtt.

Kormányzó Urunk!... Minden magyar szív uhittal mondia ki ezt a drága, szent nevet. Mintha az ezeréves föld szivdobogása hallatszanék és fölzenzene a régi, szép szegedi nótá:

Horthy Miklós Szügedében fehér zászlót bontott,
Könnyeivel megirta a toborzó parancsot,
Írás közben kihallatszott nehéz sóhajtása:
Egész ország elvész, ha nem lösz katonája...

E zászlóbontás a második ezerév magyar hajnalát hirdeti nekünk, Tizennégy év múlt el ennek a nótának megszületése óta. Tizennégy év... és Magyarország Kormányzójának neve ma történelmi dicsfényben ragyog. Neki köszönhetjük, hogy ma is megvan a nemzet!

— **Bucszás.** Járásorvosi kinevezés és Aszódra távozásom alkalmából ez uton bucsuzom szeretett lövészhajtársaimtól és ösmerőseimtől Dr. Kiss Vilmos.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Soós Béla, délután 5 órakor dr. Farkas Pál. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Benke Tibor, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor dr. Illyés Endre. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Halász András, délután 5 órakor Lukács László. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Módos László, délután 5 órakor Kulesár Dezső. Homokkertben délelőtt 10 órakor prédikál Kalas Ferenc. Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál Mezey Béla. Csapókerben délelőtt 10 órakor prédikál Kulesár Dezső, délután 3 órakor Halász András. Téglavetőben délután 3 órakor prédikál Benke Tibor. Tég-láskertben délután 3 órakor prédikál Bottyán János th. Nyulason délelőtt 10 órakor prédikál Illyés Sándor th. Sámsoni-úti iskolában délután 4 órakor prédikál Bárdi Ferenc th. Kerek-telepen délután 3 órakor prédikál Orosz János th. Wolffkatelepen délután 3 órakor prédikál Kalas Ferenc. Alvinczy-téren délután 4 órakor prédikál Tóth Sándor.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor katonai és deákmise együtt, 9 órakor olvasott szent mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Fél 12 órakor Credó-egyesület gyűlése az iskola tanácstermében, délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor veesernye, utána szent-ségimádás.

— **Dr. Soós Béla lelkész beiktatásával kapcsolatosan** a Csapó-utcai egyházzsolt tanácsosai vasárnap reggel 9 órára gyűlnek össze a Szappanos-utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, ahonnan testületileg vonulnak az egyház tanácstermébe és esatlakoznak a presbiteriumhoz. Az egyházzsolt déli 12 órakor díszközvetülést tart gyülekezeti otthonában, ahol dr. Balogh Béla törvénytiszti tanácselnök és dr. Révész Imre egyetemi tanár fogják üdvözölni a beiktatott lelkészt, mint az egyházzsolt vezető lelkipásztort.

Uidonság Porszivókefe drása hutorát nem rongálja. 3 — pengőért beszereshető KÁNTOR ÁRUHAZBAN.

— **Adomány.** Özevgy Iklódy Sándorné részére, akit három gyermekével együtt kilakoltattak a város nyulási barakjából, mert nem tudta a lakbért fizetni, a Debreceni Ujság—Hajdúföld szerkesztőségéhez, egy magát megnevezni nem akaró adakozó 7. azaz hét pengőt adományozott. Az adományt a kiadóhivatal randeltelési helyére juttatta.

x **Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák** a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el.

— **Áramszünet.** A világítási vállalat értesíti a villamos áramfogyasztó közönséget, hogy a hálózaton eszköz-landó javítások miatt július 9-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetel: Reggel 5 órától délután 2 (II) óráig: Móhász tér, Kossuth, Burgondia Domb, Magoss, Kizvó, Ómalom, Csapó utca. Eölvös, Rákóczi, Szappanos Leány, Meszena, Maróthy György u. és Péterfia utca páratlan oldalán. Világítási vállalat.

— SURGÓTH JENŐ GAZDASÁGI FŐFELÜGYELŐ ELŐLÉPTETÉSE.

Debrecen város magyar társadalmi öszinte örömmel és megelégedéssel értesült arról a legfelsőbb elhatározásról, amellyel vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó a debreceni és hajdúvármegyei gazdasági hivatal köztisztviselőiben álló főfelügyelőjét, Surgóth Jenő m. kir. gazdasági főtanácsost az V. fizetési osztályba léptette elő. A kinevezés egy nagyjellemű és széles látókörű férfi munkásságának elismerése. Surgóth Jenő maga kivételes képességeivel, finom modorával és gerinces magyarsággal a vezető tisztviselők mintaképe, aki ugy a hivatalában, mint a társadalmi életben egyaránt kiérdemelte a közönség legszélesebb rétegeinek elismerését. Előléptetése alkalmából tisztelőinek és barátainak serege keresi fel szívből jövő, öszinte szerencse-kívánságaival.

— Mi okozza az idei hűvös nyarat?

Az elkégytelenítő, hűvös, borús, szeles esős június nem olyan ritka jelenség mint ahogy hinnénk. A meteorológiai intézet azt mondja, hogy emlékezzünk rá, volt már más években is júniusban rossz idő, sőt sokkal hűvösebb, esősebb idő, amelyre mégis meleg, szép napsütéses július—augusztus következett. Négy évvel ezelőtt 1929-ben volt utoljára, hogy egészen július 7-ig még a mainál is reménytelenebbnek, kétségbeesettebbnek látszott az időjárás helyzet, amely aztán egy csapásra megváltozott, megjavult, megre és forróvá fordult. A tudomány tud magyarázatot a mostani zord időre is. S az érdekes magyarázat jöve Ázsia időjárásával hozza kapcsolatba a dolgot: a monszun, a Keletnek ez a hatalma, periódikus jelensége, az éghajlatmegtározót a monszun okozza nálunk Európában is, hogy az Atlanti-óceán felsőbb régióiban egyre újabb és újabb hidegciklonok szakadnak le Dél felé csőfrontok zudulnak Island és Grönland felől Európára, jéghegyek válnak le s Dél felé uszva, lehűtik a légtömegeket. A monszun szivja Kelet felé a rossz időt, amely jelenleg más években is mutatkozik ugyan de idén ritka bőszerencse, hogy ez a folyamat ilyen erős mértékben mutatkozik.

NE HAZUDJ!

— Tanuld meg, fiam, hogy a hazugság a legutálatosabb bűn. Megígéred, hogy nem hazudsz többé, soha?

— Igen, papa.

— Most menj a telefonhoz és ha engem keresnek, mond, hogy nem vagyok idehaza.

— **A hentes szakosztály** július 9-én vasárnap délelőtt 11 órakor az Ipar-terület helyiségében ülést tart, melyre a tagok feltétlen megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége. Tárgy: Pénztáros választása. Nagy József üzletvezető tartása alól való felmentése és egyéb szakmai ügyek.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utca 23. sz. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, fél 11-től fél 12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos-estély vegyeskar ének- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció, péntek este fél 8-tól fél 9-ig biblióra, szabad hozzászólással.

x **Fontos az egészségére:** Fürdő-jön a

Margitfürdőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes. Időben nincs korlátozva mert külön női és férfi gőzszatlyok vannak. Leszállított árak, kedvezményes havi bérletek és fizetvények kaphatók a fürdőpénzáránál. Minden villamoskalauzsnál az utazás, sai kombinált fürdőjegyek válthatók.

x **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendszeres használata a legbiztosabb és leghatékonyabb. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— NEGYVEN SZÁZALÉK BU-

KÁS... A dákóromániai kulturó-lény ismét kimutatta a fogasárgáját. (Fehérről ugyanis nem beszélhetünk azoknál, akik a fogkrém nem ismerik.) Elég az hozzá, hogy Kolozsvár iskoláiban végbementek a matura-vizsgálatok s az érettségi biztosok a magyar diákok negyven százalékát elbuktatták. Ó disztelen Románia! Vajh, ki gondolta volna, hogy az utódállam, mely Jon Florea s a többiek tanúsága szerint fiaikkal kocsisokat, hivatalnokokat és facér pékinasokat léptetett elő középiskolai „tanár“-okká, ily könyörtelen lesz a magyarul beszélő s magyarul érző gimnázistákkal szemben. No de sebai! Még eljön az idő, hogy minden szekundáért egy-egy prima „felelet“ lesz a jól megérdemelt ellenszolgáltatás...

Borotvák, ollók szak- FRICK MŰKÖSZÖRÜS

Piac u. 27. (Városházával szemben.)

— Az „Opposilio“ új száma ma jelent meg és szenzációs leleplezéseket közöl a szociáldemokrata párt vezetőiről.

x **ÉRTESÍTÉS. MEGNYILT A MARGIT-STRAND,** a medence víze állandóan 25—26 fokra gőz-zelel temperálva. Olcsó árak. Személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kalauzsnál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda, visszautazásra is jogosít. Kovács János a debreceni közönség által is jól ismert uszómester uszni tanít. Egy uszólecke 20 fillér.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Születések: Halasi János pdsz. leány, Magda; Hegedűs József vámőr szky. fia, József; Bardócz László fűszerkereskedő, leány, Mária; Kaczen-der József kocsis, leány, Zsuzsa; Klein Mór gazdálkodó, leány, Judit és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Rosenfeld Ignácné Madár Janka íz. 69 éves Timár u. 62; Dózsa Julia ref. 62 éves Targoneás u. 36; öz. Erdős Gáborné Dalkó Zsuzsa ref. 51 éves Tokai; Balog János ref. 24 éves Cseréj u. 8.

METEOR

MOZGÓSZÍNHÁZ

Bocskay-tér. Telefon: 14—28

Szombaton:
NAPSUGAR AZ ÉGEN

Eggerth Márta, Verebes Ernő világ-filmje.

Megelőzi:
CSODASBALZSAM

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

A vasárnapi atlétikai verseny

A MASz keleti kerülete által rendezendő I. és II.-od osztályú egyesületi verseny számait, a mérkőzés jelentőségét a női számok felsorolását előző cikkünkben már közöltük. Most felsoroljuk, hogy az egyes csapatok kikből állanak; a DEAC I. csapatában Köstner Vilmos 100 és 400 méteres síkfutás indulója. Arady János 800 m., Raiz Géza 1500 és 500 m-es síkfutás, Dalmy Ádám a 400 m-es gátfutás, Kapros Tibor a magas- és távolugrás, Hadházy D. a rudugrás, Végh Ferenc súly- és diszkoszdobás, Rácz Jenő pedig a gerelyvetés indulója. A 4x100 és svéd-staféta a fentiekből lesz összeállítva. A DTE-ből 100 és 400 m., valamint a staféta indulói: Ráthonyi Lajos, Fehér József, Szász Sándor, ugyancsak közülük kerül ki a 4x100 és svédstaféta is. 800 és 1500 méteren Nyalka és Papp Sándor, 5000 m. Papp Sándor, magasugrásban Kapros László, távolban Ráthonyi L., Horváth F. és Fehér József, súlydobás diszkosz és gerelydobásban vitéz Zétényi Schmiéd Gyula és Csibi Gyula, a 400-as gátban pedig Szász Sándor, a DTE résztvevői: Szolnok-ról 100, 400 m-es síkfutás és a 400-as gátból Szobonya M., Tóth Dániel, Csillik M. és Mózes József 800, 1500, 5000 m-en Sztenits Ferenc Schnetter József, Mosika, Németh Béla, András Gy., az ugrószámokban Holló Ambrus Székely, a dobószámokban pedig Eszes, Tóth Pál és Timár Mihály, a szolnoki vasutasok szereplői. A verseny az egyetemi pályán, vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik.

Malmöben nagy gólaránnyal győzött a magyar profiválogatott

Malmö, július 7. A magyar hivatásos válogatott labdarúgócsapata északi vándorútján pénteken Malmöben mérkőzött az ottani labdarúgó együttes ellen és gólratörő jutékkal 8:2 (4:1) megsemmisítő aránnyal győzött.

A budapesti rádió szombati műsora:

6.45: Torna. Utána: Gramofon. — 9.45: Hírek. 10: 1. Garai: Az obsitos. 2. A legesendesebb sport (horgászás). Felolvasás. Közben: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Nyári Rudi és cigányzenekara. Közben: 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Gramofon. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: A Rádióélet mesecoraja. (Harsányi Gizi előadása.) 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Brahms.” Sebastyén Ede előadása. 5.30: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 6.35: Mit üzen a rádió. 7.10: Termény-tözsdei árak. 7.20: Bodán Margit magyar nótákat énekel Rácz Béla és cigányzenekarának kíséretével. — 8.30: Időjelzés, hírek, löversenyeredmények. 8.45: „Nevető spanyol.” Két egyfelvonásos. Rendező Gyarmathy Sándor. 1. „Özvegyének férje”. Színmű egy felvonás. Irta Haszinto Beavente.

Fordította Hollerung Károly, 2. Gramofon. 3. „Egy nyugtalan éjszaka.” Bohózat egy felvonásban. Irta Vital Aza. Fordította Hollerung Károly. — Utána kb. 10.30: Időjárásjelentés. — Majd: Bachmann-jazz a Rajna-parkból, Fekete Pál énekszámával.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

Pénteken úgy a készárúvásáron, mint a határidőpiacon körülbelül 10—20 filléres áresökkenések voltak a kenyérmagvaknál, de a határidőpiacon olcsóbbodott a kukorica is.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése. Tiszai 13.00—13.55, ftiszai 12.80—12.95, egyéb 12.90—13.05.

Határidőüzlet: Buza: október 11.57—58, március 12.84—85. Rozs: október 7.00—02, március 8.05—07. Tengeter július 8.23—26, augusztus 8.26—28.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 13.25—13.85, 78 kg 13.50—14.05, 79 kg 13.75—14.30, 80 kg 13.85—14.40, ftiszai 77 kg 12.95—13.10, 78 kg 13.10—13.30, 79 kg 13.30—13.45, 80 kg 13.45—13.60, jászszági 77 kg 13.05—13.20, 78 kg 13.20—13.40, 79 kg 13.40—13.55, 80 kg 13.55—13.70, fejérm., dtulí, pestv., bácskai 77 kg 12.90—13.05, 78 kg 13.05—13.25, 79 kg 13.25—13.40, 80 kg 13.40—13.55.

Rozs: pestvidéki 6.30—6.40, egyéb rozs 6.30—6.40, tak. árpa I. 8.10—8.20, tak. árpa II. 7.80—8.00, felvidéki sörárpa 11.00—12.50, egyéb sörárpa 9.50—10.50, zab I. 8.15—8.25, zab II. 8.10—8.15, tiszai tengeri 7.90—8.00, egyéb tengeri 7.90—8.00, korpa 5.20—5.30.

A készárúvásáron buza 10—15 és rozs 20 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

ÁRVERÉS.

7268/1933. tkisz. Debreceni Gazdák Bankja R. T. végrehajtónak Porczió Gábor és id. Porczió János felsőjózssai lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverési 280 aranypengő tőkekövetelése és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbírósg területén lévő Felsőjózsa községben fekvő, s a felsőjózssai 489. számú betétben A. I. 1., 2. sorsz. 96—97. hrsz. alatt foglalt 601 négyszögöl területű a Beltelekben lévő 126. számú ház, udvar és szántóból a Porczió Gábor nevén álló felerészre 377 aranypengő; a felsőjózssai 273 számú betétben A + 1. sorszám 163. hrszám alatt foglalt 466 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő szántóból a Porczió Gábor nevén álló egyegyed részre 73 aranypengő; s a felsőjózssai 277. számú betétben A. I. 1—4. sorsz. 159., 160., 161., 162. hrszám alatt foglalt 955 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 44. és 46. számú ház, udvar és szántóból a Porczió János és Porczió Gábor nevén álló 15/24 részre 915 aranypengő kikiáltási árban.

Az árverést 1933. évi július hó 31. napjának délelőtt 9 órakor Józsa község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant az árverési feltételek pontjában meghatározottnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bónatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzbe, vagy óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni.

Debrecen, 1933. évi április hó 8. Debreceni kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres, Apróhirdetést csak a díj előzetes letételése mellett küzlünk. Apróhirdetést vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetést ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

2106 telefont hívja, rendelésével beszedéddiját nyomban levonja Mihály Sámuel papirkereskedése, 790

Tankönyvek,

regények, külföldi bélyegvek vétele, eladása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységáron Springer papír, fotócikek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 2124k

Állást kereső nők

Fiatalasszony szépen mos, vasal, ruházatokhoz ajánlkozik, — Fehé K-né, Vigkedvü Mihály u. 32. a3

Betöltendő állás nőknek

Varrodába kézüleány, tanuló s kifutó felvétetik. Mester utca 4. 153

Keresek

félnapra gyermekhez, lehetőleg németül tudó kisasszonyt azonnalra. Cim a kaidóban. 794

Bejárónőt

keresek jó bizonyítványnyal, Vigkedvü Mihály utca 28. a

Betöltendő állás férflaknak

Házmeztéri keresek, kertészek előnyben. Jelentkezés vasárnap 15 órakor, Andaházy utca 3. Márton 2133

Kenyéreladásra

ügynök felvétetik. — Csakis nagy ismerettséggel és némi kaucióval rendelkezők jelentkezzenek, Erzsébet u. 40 788

Butorozott szoba

Utcai butorozott szoba Domb utca 17. szám alatt kiadó. a

Különbejáratu

szoba esetleg ellátással is kiadó. Püspöki palota I. 38. 2104

Különbejáratu

butorozott szoba kiadó. Monti ezredes, Magos utca 17. 2091

Fürdőzőknek, nyaralóknak csinosan butorozott utcai szoba, teljes ellátással is kiadó. Batthyány u. 9. 2127

Magánosnő

butorozott szobát adna korrekt középkorú urnak. Cim Debreceni Újságnál, Lehet vidéki is. 2132

Csinosan

butorozott szoba, jó ellátással olcsón kiadó, — Piac 58. Rosenfeldnél. 785

Különbejáratu

butorozott tiszta szoba 1—2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. I. e. 791

Kiadó lakás

Kétszobás lakás, 260 négyszögöl gazdasági udvarral — azonnal kiadó. Nap utca 10. 155

Modern

utcai 3 szobás, fürdőszobás lakás augusztusra kiadó, Barna utca 11. 2128

Kiadó

négy és hat szobás lakások, teljes komforttal azonnalra és augusztus 1-re Ferenc József ut 16., az Alföldi palota. 2064

Lakás.

komfortos 4, esetleg 5 szobás augusztus vagy november elsejére kiadó. Komlóssy ut 28. 1575

Teljesen

modern 3 szobás udvari emeleti új lakás augusztusra kiadó. Arany János 19. 777

2 szobás

udvari lakás, mellékhelyiségekkel (bent clozettel), esendes ulvarlan kiadó. Gázfőzővel felszerelve. Szent Anna 34. 2126

Kétszoba,

előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarából álló magas földszinű utikalas augusztus 1-re kiadó. Teleki u. 9. a3

Összkomfortos

modern kétszobás lakás a központban azonnalra is kiadó. Értekezni lehet Garainál, Magyar Ruháipar, Bika szálló 1976

Teljesen

különbejáratu szoba — parkírozott udvarban. nyaralóknak kitűnő — üdülőhely kiadó Cim a kiadóban 7887

Családi ház nagy kerttel Tisztviselő telep elején kiadó. Kolos, Verböczi u. 4 II. em. 5. 579

Egy

száraz udvari egyszobás konyhas lakás kiadó — Miklós 51. 2102

Háromszobás

utcai lakás központi fűtéssel a Bikabérlházban augusztusra kiadó. 2011

II. emeleti

5 szobás komfortos lakás kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Négy vagy ötszobás félemeleti utcai lakás központi fűtéssel a Bikabérlházban augusztusra kiadó. 2012

Ajánlat

Megnyílt

Márkus Károly „János vitéz vendéglője (Kigyó utca 12.) Záróra reggel 5 órakor. 2103

Sajáttermesü

újletai fajboraim aratásra literenként 40 fillérért háztól árusítom. Maróthy György 10. 792

Kertibutor

legjobb kivitelben gyári tettek 10,— pengőért — Debreceni Vasbútorgyárban, Ispotyai utca és Városi mintaleraakáiban, Piac utca 72. P

40 kötet

magyar klasszikusok — díszkötésben olcsón — kapható Aczél antika-riumban. Széchenyi u. 2. 781

Ondolálás 40,

manikür 30, hajvágás 20 és 30. Miklós utca 53. Toma. 783

Írógép

munkát vállalok jutányosan, Diófa u. 13. 1062

Pénz

házakra, földre folyósítok. Kényszer-, hadikölcsönt veszek, József kir herceg utca 44. Mandel. 784

Tisztelettel

értesítem a nagyjérdemű közönséget, hogy ma, szombat és vasárnap este ünepélyes megnyitást rendezünk, Eötvös utca 91. szám, Hunyadi menyeske borozóba. — Vacgora teljesen díjtalan, pontos kiszolgálás, kitűnő fajborok, elsőrendű cigányzene. Szíves pártfogást kér Derka Jánosné 789

Építkezési
nyagok, tűzifa, szén
egolsóbban beszerez-
hető Bartha Utóda —
Székely és Csáki cégnél
Ispórály 3-b. Telefon:
27—85. P

Varródamban
elsőrendű ruhák készü-
lnek 3 pengőtől, burett
kabátok 4 pengőtől. —
Széchenyi utca 43. 787

Mészáros
jégszekrény, plüss gar-
nitúra, ebédő, íróasztalok,
autóminimax, —
szőnyegek, fosznidzenka
lőszormadracok, gardé-
rob szekrény, háló, pi-
nó eladók, Csapó u. 16
764-k

Filékézimunka,
ciprín, szekrénycsik, te-
rítőt függőnyt olcsón
készítik. Fűvészkert u.
12. II. 2134

Elsőrendű
varrógépet adok haszná-
latra varrónőnek, Péter-
fia 37. sz. x

Költöztetéseket,
mindennemű szállítást
helyben és vidékre vál-
lat Csengeri szállító. Te-
lefon 32—21. 776

Óriási
árat fizettek arany, —
ezüst és fogaranyért.
Braun, Piac 31. 774k

Iskolakönyveket
elad vesz. becsérel —
Harmathy könyvke-
reskedése Piac utca 7.
Bika szálló mellett.)
4465k

Rétesjiszit,
törökszentmiklósi Ga-
lamhos féle, kapható a
Deutsch üzletekben
4450k

Izletes
házikósi kihordásra és
benítkezésre kapható,
kivánságra házhoz szál-
lítom, Pauchlyné, Batt-
hyány 9. 2076

Singerendák,
vasablakok tűzhelyek,
kanális rácsok legolcsó-
ban Fischer Csapó 98.
3752k

Paulo
vésnők és bélyegző-
készítő üzlete Szent
Anna utca 10. alatt.
3855k

Gladiátor
borotvapengék gyári ár-
ban beszerezhető. Vi-
szonyeladónak főraktár
Papp Lajos illatszertár,
Csapó u. ötvennyolc, 184

Értesítés
„MONE” orvosi műszer
üzem r-t modernül be-
rendezett műhelyét Piac
utca 41. sz. alá helyezte
át. Készít és javít or-
vosi műszereket, mű-
vétagokat, fűzőket, —
baskötőket, sérvkötőket,
tudtalpbetűket, élesíté-
süket, vöröszerezt, —
alkalmazás a legolcsó-
bban. 2980

Figyelem!
Hozott szövetből már P
24-től készítek öltönyö-
ket legújabb szabással.
Javitást, vasalást leg-
olcsóbban vállalok. Blau
Dávid uriszabó, Arany
János 3. 1059

Juhar,
szil, kóris és gyertyán-
fa kapható. — Erdélyi
Tűzifa és Szénkereske-
désnél, Debrecen, Bö-
szörményi út 3. sz. Te-
lefon 32—31. 1670

Soha
ilyen olcsón! Műbutor-
asztalok által elkészít-
tet modern új butorok
25 százalékkal olcsó-
bban, mint bárhol árusít-
tának. Piac 83. Udvar-
ban! 779

Amatőr-munkák
tökéletes kidolgozása
modern fénvképek, —
műszaki felvételek —
Burg foto. Piac u. 42.
Pannonia-udvar. P 179

Diétás
és rendes koszt, első-
rendű vitamindus, ol-
csó, minden igénynek
megfelel. Próbálja meg.
Batthyány 18. 1744

Évzáró
vizgákra ajándékul
ajánlom 10 pengős
fényképezőgépet, —
mely minden igényt
kielégít. Berzéki foto-
szaküzlet, Ferenc Józ-
sef ut 38, udvarban.
3924k

Vétkezik,
ha ablakaira faszövétt
és vászonredőnyt nem
Feszít gyár lerakati-
veszi részletre is. Ügy-
nökség Bundi 7.
4535k

Kertberendezéseket.
sirok beültetését, szo-
banövények átültetését
juttányosan vállalom —
Farkas József műker-
tész, Piac u. 14. virág-
üzlet. 3631

Kerékváltó
és kaptakészítő urak
figyelmébe! Prima kő-
risfa és gyertyánfa —
kapható Erdélyi Tűzifa
és Szénkereskedés-
nél, Böszörményi út. 3
sz. Telefon 32—31. 1990

Üzlet,
műhely, raktár

Tisza-palotában
üzlethelyiségek kiadók.
Értekezni házigondnok-
nál d u 4—5-ig. 2114

Oktatás

Alsósztályu
diákok számtanból ja-
vitásra elkészíttek. Hat-
van utcai kert, Diófa u
13. 1063

Ötödik
gimnázista fiu német
javítóra való előkészí-
tését ki vállalná. Sü-
kősd Ferenc, Balmazuj-
város, Andor u. 6. 2138

A fekete pók

Regény.

17 IRTA: MARSCHALKÓ LAJOS.

Reggel azután megkapta az ötven kancsu-
kát is. A magyar, meg osztrák légénység nem
vállalta a hóhér munkát, Schneider ná Pave-
llet verette rá a vad ítéletet. Mikor vére-
sen, összetört háttal felocsolták, Schneider
még utoljára odaállt eléje:

— Ezek a sebek, — mondotta könnyedén
— nagyon hamar gyógyulnak. Félek, el talá-
lod felejteni, hogy meg akartad ölni a felebb-
valódat.

— Ezt még megkésérlöd! — nyögött fel
a megkínzott ember.

— Te pedig emlegetni fogod halá-
lod nap-
jág, — sziszegte vadul Schneider kapitány. —
Viselni fogod a bélyegét, mert rád süttetem, te
kutya!

A következő percben Pavel őrmester le-
tépte Zagorszkyról bal kabátujját, leszoritotta
a kezét és a csuklójára odatartott egy megtűze-
sített vasat.

Mire feleszmélt ájultságából, orosz katonák
álltak körülötte... Oroszok, akiknek Schneider
kiadta a hűtlen bajtársat. A csuklóján ott
égett, lángolt egy rettentő pecsét, egy szörnyű
bélyeg, agyában ott parázslott a gyűlölet, a
fájdalom pokoli kinja, orrában ott szédített az
égett hús, a saját husának szaga és Zagorszky
Zénó elindult, hogy megkezdje másik életét az
orosz fenytő telepen.

A sebek csakugyan lassanként hegedni
kezdtek, de az az egy, amelyet a csuklójára ég-
tetett a szibériai hóhér, egyre nehezebben gyó-
gyult. Azzal a kegyetlen billyoggal égették azt,
amelyet a Szachalin sziget fegyenceire sütnék
rá, ha egyszer kikerültek a büntető telepre.
Rettentő, örökös bélyeg ez. Nem lehet szába-
dulni, nem lehet megszökni tőle. A szökött fe-
gyenc is ott hordja holta napjág. Mindig felis-
meri róla a rendőr, a kozák.

És egy reggel, amikor leoldotta kezéről
a köteléket, eltorzult arccal meredt a sebére. A
beheggedt bőrön egy nagy mélyedés volt, egy
szörnyűséges égési nyom. S az alakja olyan,
mint egy pók. Egy roppant, félelmetes, nagy
fekete pók.

Attól a naptól kezdve ez a jel határozta
meg Zagorszky sorsát. Az emberből pók lett.
Éhes, kiméltelen, vad ragadozó. Az idegen föld
kincse, aranya odaveszett. Azért már soha
többé nem lehetett visszatérni Vengszkájába.
S Zagorszky Zénó, akinek valósággal beteges
mániája volt a boldogság, gazdagság, lent az
ólombánya mélyén nem a mai nyomoruságot,
hanem a holnapi gazdagság elvesztett, tündök-
letes álmát siratta. A korbácsot, a bélyegét
még csak meg tudta volna bocsátani Schnei-
dernek, de az elrablott aranyat, kincsét nem
tudta feledni egy pillanatra sem. S minél tá-
volabb esett a lehetőség, hogy még egyszer
visszatérjen Vengszkájába, annál jobban erő-
södött, növekedett benne a szándék, hogy a
meglopott gazdagságot, ha egyszer haza kerül,
bármilyen uton visszaszerzi a maga számára.

Pók lesz! Szőni fogja a hálót, lesni a zsák-
mányt, kiszívni az életfél véréit. Csak egyszer,
csak még egyetlen egyszer juthasson haza.

... Azt mondják, aki nagyon kívánczik
valami után, el is éri azt. Talán ennek a győtrő
vágynak köszönhetette Zagorszky Zeno, hogy
hazajött. Hogy verekedte át magát ezer kilo-
méterek messzijén, hol járt, mit csinált, ki
tudja azt ma már? Hiszen azt sem sejtették egy
darabig, hogy hazaérkezett. Itthon, Varsóban
akkor született az új Lengyelország. Utána itt
állt a falak alatt a vörös északi rém. Lázás na-
pokban, száguldó események, felfordult viszo-
nyok között senki sem törődött vele.

(Folytatjuk.)

Angol,
francia, német (anítás,
fordítás olcsó, — gyors
eredmény, Batthyány 18
a3

Naméni
gyors- és gépiróiskolá-
ban szakszerű, olcsó,
gyors kiképzés. Állam-
dó beiratkozás. Állam-
érvényes bizonyítvány.
Batthyány u 9

Kereslet

„Kalom”
vagy más jobb gyárt-
mányu kályhát kere-
sek megvételre. Ro-
senfeld, Diófa utca 15.
1014

Üres
üvegeket állandóan ve-
nzek Lukács, Piac u. 41
500

Pultjégszekrényt
1,90 m. hosszút és Ber-
kel-mérleget keresek. —
Szeny Ann utca 14., fű-
szerüzlet. 775

Zálogcédulát
lejárta is veszek Levél-
hívásra házhoz megyek
Áruközvetítő, Csapó 6.
721

Rövidárus
boljberendezést pulttal
keresek. Ajánlatot Szil-
lányihoz, Széchenyi 1.
778

Megvételre
keresek zsidó gimnázium
II. osztályu köny-
vet. Cím a kiadóban
1061

Hengszer

Bécsi
keresztúros rövid zongora
jutányosan eladó.
Rákosi Jenő u. 6. II. 3.

Autó,
motor, kerékpár

Használt,
de jó karban lévő ke-
rékpárt veszek. Érte-
kezni 13—15 óra közt,
Kossuth 61. Székér. Sz

500-as
oldalkocsis, tüzemképes,
kirostalan állapotban
levő motorkerékpár el-
adó, esetleg kisebb szőlő
gépért, ráfizetéssel el-
cserélném. Csapó u. 51.
2117

Birtok bérlet

Sarkadon
jó menetű fűszerüzlet
és vendéglő szép kert-
helyiséggel eladó vagy
bérbeadó. Bővebb felvil-
gósítást ad: Sarkad
postafiók 15. 780

Butorok

Rövid
zongora, félháló, íróasztalok,
székek, sezlón, —
plüssgarnitúrák, asztalok,
előszobafal, ebédő-
szőnyeg, egyéb alkalmi
áruk olcsón eladók. —
Csapó 6. 782

Garantált
tisza fehér hálószoba,
konyhabutor, jégszek-
rény, vaságy, — egyéb
háztartási cikkek elköl-
tözés miatt olcsón el-
adók. Rákosi Jenő u. 6.
II. em. 3, 10—12 óráig,
3—5-ig. 771

Garde.ob-szekrény,
hálók, konyhaszek-
rény, siffon, ágy ol-
csón eladó. Hatvan u.
21. 4591k

Ruhaszekrény

(siffon) diófafurnéros —
szép kivitelben és köny-
vespolc, ez a két darab
esetleg elcserélhető, —
egyszerűbb üveges —
könyvszekrényvel Dom-
b utca 17. a3

Eladó állatok

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó.
Apafi utca 20. sz. 1900

Eladó ház

Eladó ház
1 szoba, konyha, beve-
zejtő kenyéruzetlettel és
mellékhelyiségekkel. —
Ára 800 P. Érdeklődni:
Pacsirta u. 53. 2435

Emeletes
üzletes ház központban
négy lakással vagyoni-
megosztás miatt eladó.
Értekezni: Piac 7. —
könyvüzlet, Közvetítő-
ház díjazok P138

Eladó föld

Eladó
város alatt 24 holdas
Gazdák Bankjában. 2110

Eladó ingóság

Nagy
takaréktüzhely eladó.
Külsővásártér 4. 2137

Különféle

Társulnék
egészséges vállalatához,
üzlethez, komoly ösz-
szeggel. Részletes aján-
latot kiadóba „Tőke ga-
rantálva” jellegére. 786

Elveszett
kenyérbevásárlási könyv
Friedmann névre. — A
megtaláló jutalomban
részesül. Bethlen u. 1.
793

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat
nyomdájában.
Felelős kiadó:
Dr. PAJOR GYÓZÓ
igazgató.
FRISS SÁNDOR
művezető.